

Gyógyszerésztörténet Európa közepén – XI. Gyógyszerésztörténeti Konferencia, Kőszeg, 2010. május 21-23.

Gyéresi Árpád

Marosvásárhelyi Orvosi és Gyógyszerészeti Egyetem, Gyógyszerészeti Kémiai Tanszék

Istoria farmaciei - în centrul Europei - A XI-a Conferință de Istoria Farmaciei, Kőszeg, 21-23 mai 2010

History of Pharmacy in the middle of Europe – 11th Conference of the History of Pharmacy, Kőszeg, 21-23 of May 2010

Orvostudományi Értesítő, 2010, 83 (2): 149-150

www.orvtudert.ro

Patinás környezetben, a szakmatörténet hiteles közegében, az Alpok lábánál fekvő, festői szépségű városkában, Kőszegen rendezte a Magyar Gyógyszerésztudományi Társaság (MGYT) Gyógyszerésztörténeti Szakosztálya (GYTSZ) a XI. Gyógyszerésztörténeti Konferenciát, 2010. május 21-23. között. A tanácskozás helyszínül az Írott-kő szálló szolgált. A rendezvény mottója a „Gyógyszerésztörténet Európa közepén” volt. A több mint 90 résztvevő nyolc országból érkezett, a legnépesebb küldöttség - több mint 30 résztvevővel - az olasz volt, de mellettük Németországból, Ausztriából, Csehországból, Szerbiából és Romániából is érkeztek előadók. Érdekeség, hogy magyar nyelvű előadók - Magyarországon kívül - az utóbbi három országból is jöttek.

A nyitóünnepségen dr. Ferentzi Mónika, a Gyógyszerésztörténeti Társaság elnöke köszöntötte a résztvevőket, külön hangsúlyozva, hogy Kőszeg patikamúzeumaival a gyógyszerészet zarándokhelye. Ebben a városban található az Arany Egyszarvú és a Fekete Szerecseny patikamúzeumok, innen származik a Küttel-család, a legrégebb magyarországi gyógyszerészdinasztia. E dinasztia hetedik nemzedékének jeles képviselője volt dr. Küttel Dezső (1917-1991), a MGYT Gyógyszertechnológiai Szakosztályának néhai elnöke, akinek emléktáblája ma a család tulajdonában volt gyógyszertár (Fekete Szerecseny) falán látható. A rendezvény keretében sor került ezen emléktábla megkoszorúzására.

A megnyitón a rendezvényt köszöntötte dr. Klebovich Imre prof., a MGYT Elnöke, majd az olasz delegáció képviselőjében Antonio Corvi prof., az Olasz Gyógyszerésztörténeti Akadémia elnöke mondott üdvözlőbeszédet, egy könyvajándék kíséretében (Carlo Pedrazzini: *La farmacia storica e artistica italiana*, 3. kiadás, 1934). A helyi közjogi méltóságok üdvözlő szavai után Wolf-Dieter Müller-Jahncke prof., a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia elnöke méltatta a ren-

dezvényt. Kata Mihály prof., a GYTSZ alelnöke, a konferencia tudományos bizottságának elnöke beszédében reményét fejezte ki abban, hogy a gyógyszerészet továbbra is hivatás marad.

A konferencia második napjának a programja - az emléktábla megkoszorúzése után - a patikamúzeumok látogatásával folytatódott. A Fekete Szerecseny patikamúzeum 1645-től, míg az Arany Egyszarvú patikamúzeum épülete 1777-től szolgált gyógyszertárként. Utóbbi különlegessége az 1743-ból származó jezsuita barokk bútor, mely e bútorművesség legkiemelkedőbb alkotása Európában.

A konferencia keretében az alábbi 16 előadás hangzott el, igen változatos témakörökben:

- Wolf-Dieter Müller-Jahncke (a Nemzetközi Gyógyszerésztörténeti Akadémia elnöke, Németország): Basilius Besler (1561-1629) gyógyszerész és a paracelsizmus Nürnbergben,
- Gyéresi Árpád (Román Gyógyszerésztörténeti Társaság, MOGYE Marosvásárhely), Kata Mihály (Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszerésztudományi Kar): 100 éves a Salvarsan. Paul Ehrlich (1854-1915) a modern gyógyszer-kutatás úttörője,
- Simon Lajos (Szegedi Tudományegyetem, Gyógyszerésztudományi Kar): Az antibiotikumkutatások kezdete s a jelen kihívásai,
- Antonio Corvi (Olasz Gyógyszerésztörténeti Akadémia, A.I.S.F. elnöke, Olaszország): Az első polgári gyógyszertárak Olaszországban. Egy piacenzai gyógyszertár leltára 1309-ből,
- Angelo Beccarelli, Ana Maria Monti (A.I.S.F., Olaszország): „Hirudo medicinalis”, avagy az orvosi piócákról,
- Giovanni Cipriani (A.I.S.F., Firenzi Egyetem, Olaszország): Az orvosi gyakorlat bírálata, Joseph Quarin műve, 1787,
- Bayer István (Budapest): A gyógyszerészet kialakulása és fejlődése - madártávlatból,
- Klebovich Imre (Simmelweis Egyetem, Budapest): 75 éves a budapesti Gyógyszerészeti Intézet,

Gyéresi Árpád

54039 Marosvásárhely - Târgu-Mureș

Gh. Marinescu nr. 38

E-mail: agyeresi@umftgm.ro

- *S. Kárpáth György, Kárpáti Gangl Teréz, Domonkos Ottó* (Sopron): Az „Irgalmasság”-tól az „Arany kígyó”-ig. Egy 100 éves soproni gyógyszerertár története (film),
- *Giorgio du Ban* (A.I.S.F., Olaszország): A trieszti Picciola gyógyszerertár történetének bemutatása 1799-től patikamúzeummá alakításáig,
- *Kiss Árpád* (Budapest): A hajónaplók és a malária-profilaxis előzményei,
- *Szalay Annamária* (Tiszafüred): Katonaegészségügy és gyógyszerellátás az Osztrák-Magyar Monarchiában, 1914-1918,
- *Adalberto Peroni, Gabriele Peroni* (A.I.S.F., Olaszország), Ferentzi Mónika (Kőszeg): Adalékok Szent Kozma és Damján ikonográfiai megjelenéséhez. Egy rendkívüli kőszegi festmény, 1743,
- *Gleszer Erik* gyógyszerészhallgató (Óbecse, Szerbia): Than Károly (1934-1908) élete és emlékezete,
- *Ambrus Tünde* (Brno-i Egyetem, Csehország): A beteg-ápoló Irgalmas Rend felvidéki gyógyszerertárai,
- *Kata Mihály* (Szegedi Tudományegyetem), Gyéresi Árpád (MOGYE, Marosvásárhely): A Formulae Normalesek története Magyarországon,
- *Zalai Károly* (Richter Gedeon Nyrt., Budapest): Richter Gedeon (1872-1944) és öröksége a magyar gyógyszeriparban.

Két poszter is szerepelt:

- *Ferentzi Mónika* (Kőszeg): Időfolyó a XI. Gyógyszerésztörténeti Konferencia előadásaihoz című posztere igen eredeti módon mutatta be az egyes előadások vezérmotívumait, főbb adatait;
- *Tatár György* (Debrecen): Mikó Gyula gyógyszerész és orvosprofesszor kapcsolata a gyógyszerészeti tudományok európai képviselőivel.

A színvonalas rendezvény társasági programjai is emlékeztetésekre maradtak. A nyitónapon, Kőszeg központjában hagyományőrzők, honfoglalás korabeli öltözékben tartottak harci bemutatót, majd főztjükkal látták vendégül a résztvevőket. A záróprogramot az autóbuszokkal a Kőszegi Hegységben levő Keresztkút Pihenőhelyre való kirándulás képezte, hangulatos vacsorával. Itt adta elő a költői tehetséggel is bíró dr. Benkő Zsolt, a hely és az esemény ihlette „Keresztkúti este” című versét. Idézet a versből:

*„Nyílt szemmel járjunk, nyitott legyen a lélek,
tanuljunk a természettől jót és szépet,
őseinktől tisztességet, bölcsességet”*

A jól sikerült szakmatörténeti konferencia zárótanulságait levonva javaslatokat is megfogalmaztak. Így javaslat történt a néhai jeles gyógyszerésztörténész, dr. Szigetváry Ferenc emlékének megörökítése céljából egy emléktábla elhelyezésére az Arany Egyszarvú patikamúzeum falán. Sürgető feladatnak tekintik a magyar gyógyszerészet történetének részletes feldolgozását, a gyógyszerésztörténeti gyűjteményekhez gyógyszerész munkatársak szakértőként való foglalkoztatását.

Külön megszívlelendő feladat – akár a MOGYE Gyógyszerészeti Karán is – az egyetemi képzésben a hallgatók gyógyszerésztörténeti ismereteinek bővítése, a szakmai öntudat erősítése.